

Ήλιος και Σελήνη

Επίσημη σύζυγος του θεού Ήλιου αναφέρεται η Ωκεανίδα Πέρση ή η Περσηίδα ή η Πασιφάη ή η Σελήνη. Πέρση σημαίνει «αυτή που εκπορθεί» αν και κάποιοι το σχετίζουν με την κόρη της Δήμητρας, την Περσεφόνη. Θεωρούν το όνομά της εξελιγμένη μορφή της Πέρσης. Και Περσηίδα σημαίνει «κόρη του Πέρση», δηλαδή Εκάτη, υποχθόνια θεά της Νύχτας, που ανήκε στη λατρεία του κόσμου των νεκρών, των φαντασμάτων και της μαγείας και που ταυτιζόταν με τη Σελήνη. Πασιφάη σημαίνει «αυτή που δίνει το φως παντού», η Σελήνη. Κι όλα αυτά παραπέμπουν σε υποχθόνιες θεότητες αλλά και στη θεά Σελήνη.

Σύμφωνα με ισχυρές εκδοχές, η Πασιφάη δεν ήταν σύζυγος αλλά κόρη του Ήλιου από την Πέρση, σύζυγος του Μίνωα. Και είχε αδελφια τον Αιήτη (κατ' άλλους και τον Αυγεία) και την Κίρκη: Όλοι αδελφια με παραξενιές, κάτοχοι των μυστικών της μαγείας, τα οποία διδάχτηκε και η Μήδεια, κόρη του Αιήτη και ανιψιά της δασκάλας της, Κίρκης. .

Η διαδρομή του Φαέθοντα

Γιος του Τρίοπα, ο Μέροπας ήταν βασιλιάς νησιού που ονομαζόταν στον καιρό του Μεροπίδα κι έμελλε να το πουν Κω, όταν απέκτησε ομώνυμη κόρη από την νύμφη Ευθυμία. Ο λαός του ονομαζόταν Μέροπες αλλά το ίδιο όνομα είχε και μυθικός λαός που ζούσε σε χώρα εκτός των γνωστών ορίων. Και Μερόπη ήταν το όνομα μιας από τις Ηλιάδες. Με τον Μέροπα βασιλιά, των Αιθίοπων. Και με τον Ήλιο να περνά τον περισσότερο χρόνο του τους χειμώνες στην Αιθιοπία που πολύ του άρεσε. Κυρίως, επειδή είχε ερωτευτεί την Ωκεανίδα Κλυμένη, για την περίπτωση γυναίκα του βασιλιά Μέροπα.

Με αυτή και όχι με τη Νέαιρα, έλεγαν πολλοί ότι έκανε τις Ηλιάδες. Και σίγουρα, από αυτήν απέκτησε γιο τον Φαέθοντα. Όταν αυτός έγινε έφηβος, έβαλε τον πατέρα του να ορκιστεί στα νερά της Στύγας (στον πιο φοβερό όρκο των θεών) ότι θα κάνει ό,τι του ζητήσει,

προκειμένου να πιστοποιηθεί πως αναγνωριζόταν ως γνήσιος γιος του. Ο Ήλιος δέχτηκε κι ο Φαέθοντας του ζήτησε να οδηγήσει αυτός για μια μέρα το άρμα με τα φτερωτά άλογα. Αναγκαστικά ο Ήλιος δέχτηκε.

Έτσι, μian αυγή, ο Φαέθοντας ανέβηκε στο φωτεινό άρμα και ξεκίνησε αυτός το δρομολόγιο του πατέρα του. Όμως, είτε τα άλογα κατάλαβαν ότι δεν οδηγούσε το άρμα ο Ήλιος είτε ο ίδιος ο Φαέθοντας άρχισε να κάνει του κεφαλιού του, παίρνοντας το δρομολόγιο για βόλτα. Κάποια στιγμή, ανέβηκε πολύ ψηλά, μακριά από την γη που, σε εκείνο το σημείο, πάγωσε καθώς οι ακτίνες του ήλιου έφταναν εξασθενημένες. Είναι στον Βορρά που από τότε συνήθως κάνει κρύο, ενώ τον περισσότερο καιρό το έδαφος είναι σκεπασμένο από χιόνια. Κάποια άλλη στιγμή, κατέβηκε τόσο χαμηλά που η γη ξεράθηκε και οι άνθρωποι μαύρισαν. Ακόμα είναι μαύροι. Είναι στην Αφρική όπου η ζέστη βασανίζει τους ανθρώπους, τα ζωντανά και τα φυτά κι ο τόπος περίπου έχει ξεραθεί.

Πάνω στην τρελή πορεία, το άρμα πέρασε ξυστά από την γη, ο Φαέθοντας γκρεμίστηκε στον ποταμό Ηριδανό (τον ταυτίζουν και με τον Πάδο της Β. Ιταλίας) και ο τόπος έπιασε φωτιά που μόνο με κατακλυσμό μπορούσε να σβήσει. Το ανέλαβε ο Δίας αλλά ταυτόχρονα κεραύνωσε τον Φαέθοντα για να ησυχάσει η Γη που βασανιζόταν από την όλη κατάσταση.

Οι αδελφές του, οι Ηλιάδες, τον έκλαψαν πολύ. Από τα δάκρυά τους είναι που δημιουργήθηκε το κεχριμπάρι. Και οι ίδιες μεταμορφώθηκαν σε λεύκες. Κατά τον Οβίδιο, κι αυτές και ο Ηριδανός έγιναν αστέρια.

Ο Κέφαλος

Για τον Ησίοδο, ο Φαέθοντας ήταν γιος του Κέφαλου από την Ηώ. Οργισμένη η Αφροδίτη που η Ηώς πλάγιασε με τον εραστή της τον Άρη, έκανε την θεά της αυγής να ερωτεύεται όποιον έβλεπε μπροστά τα. Είδε πολλούς, είδε και τον Κέφαλο, γιο του Ερμή και της Έρης ή της Κρέουσας. Τον αγάπησε αμέσως και τον πήρε μαζί της στα ουράνια μέρη. Γεννήθηκε έτσι ο Φαέθοντας. Βρισκόταν πάνω στην ακμή της νιότης του όταν τον είδε η Αφροδίτη και τον ερωτεύτηκε. Τον άρπαξε και τον έκανε φύλακα του πιο σπουδαίου ιερού τόπου της, ίσο με τους θεούς, αντίστοιχο με τον Άδωνη.

Ο Κέφαλος όμως, κατά ισχυρές εκδοχές, αντιστάθηκε σθεναρά στην Ηώ, οπότε παιδί μαζί της δεν απέκτησε.

(τελευταία επεξεργασία, 4 Οκτωβρίου 2020)